

організований. На сьогодні створюється безліч благодійних організацій, тобто об'єднань волонтерів. Прикладом подібних організацій є «Об'єднання волонтерів Вінниччини», «Полтавський батальйон небайдужих».

Підсумовуючи можна сказати, що хоча військовий конфлікт на території держави є надзвичайно негативним явищем, яке не найкращим чином впливає на різноманітні сфери життя українців, проте він дав початок розквіту нової української культури.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про волонтерську діяльність» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>
2. Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/317-19>

Трачук О.Б.

*викладач вищої категорії,
Тульчинське училище культури*

СТАНОВЛЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ «КЕРІВНИКІВ ТАНЦЮВАЛЬНИХ КОЛЕКТИВІВ» В УЧИЛИЩАХ КУЛЬТУРИ (60-90 РОКИ ХХ СТОЛІТТЯ)

Проблема навчання та виховання танцювальної виразності виникла на різних етапах розвитку хореографічної освіти, перебуваючи в тісному зв'язку з безперервним підвищенням технічного рівня виконання танцю. Хореографічна освіта, як і освіта загалом, представлена соціально-ефективними та суспільно-політичними процесами. Водночас, вона є ефективними засобами соціалізації людини, розвитку її світоглядної культури, формування здатності до саморегуляції та самовдосконалення. У сучасних умовах проблема підготовки професійних кадрів, накопичення інтелектуального потенціалу країни набуває винятково важливого значення.

Термінологічний аналіз наукових джерел дозволив нам поглибити й уточнити поняття «хореографічна підготовка» (ХП), схарактеризоване як організований процес передачі теоретичних знань, формування практичних умінь і навичок, необхідних для успішної діяльності у сфері хореографії, та засвоєння сукупності цінностей і норм, що спрямований на підвищення рівня танцювальної культури особистості. Як стверджують більшість педагогів-хореографів, професійна хореографічна освіта вміщує теоретичну (теорія і методика викладання фахових дисциплін, педагогічні, психологічні й історико-культурні знання) і практичну підготовку (оволодіння танцювальною технікою,

визначення танцювальних жанрів, створення танцювальних композицій, педагогічна практика).

Сьогодні хореографічна освіта вимагає від студентів: ґрунтовної теоретичної основи знань; широкого спектру практичних умінь і навичок, неодмінних у майбутній професії; власних професійних якостей. Вітчизняна вчена О.Таранцева стверджує, що «теоретичний аналіз досліджуваної проблеми дав змогу визначити психолого-педагогічні та хореографічні фахові уміння, які мають опанувати майбутні викладачі для результативної професійної діяльності, а саме: організація міжособистісних порозумінь та педагогічної взаємодії у ході створення хореографічного колективу; оновлення змісту навчальної діяльності та професійної орієнтації студентів; володіння методикою виконання хореографічних композицій та власним стилем виконання; створення хореографічних танцювальних композицій; вживання системи диференційованих професійно спрямованих завдань, які націлені на формування хореографічних умінь; диференційований підхід до вибору форм і методів впливу на студентів різних ступенів професійної підготовки; комплексне поєднання різноманітних видів навчальної та виховної практики студентів, спрямованої на розвиток їхньої художньо-творчої активності». Результати термінологічного аналізу наукових джерел дозволили надати дефініцію поняття «модернізація хореографічної освіти», визначеного нами як інноваційний процес перетворення, що полягає: в оновленні нормативно-правового забезпечення якості ХО та її інтеграції до європейського і світового освітнього співтовариства, в удосконаленні структури хореографічної освіти згідно з потребами суспільства і держави у кваліфікованих фахівцях, у переорієнтації мети та змісту хореографічної освіти на гармонійний розвиток особистості й формування її фахових компетенцій. На основі виокремлення сутнісних характеристик модернізації й уточнення змістового навантаження цього поняття, нами визначено напрями модернізації хореографічної освіти, що є конкретизацією аспектів (нормативно-правовий, структурний, змістовий).

Хореографія не лише сприяє розвитку емоційного відчуття краси реального світу, але й зміцненню здоров'я, формує поставу, розвиває увагу, пам'ять, позитивно впливає на загальний фізичний стан, а також позитивно впливає на духовне удосконалення людини як особистості.

Йдучи до середніх спеціальних та вищих навчальних закладів, молоді люди приходять до повноцінної соціально-культурної самоідентифікації, усвідомлюючи свою приналежність до певного культурного шару з його особливими художньо-естетичними уявленнями й смаками, на основі яких складаються певні пріоритети у власній художній творчості, незалежно від його професійної або аматорської спрямованості.

Протягом минулого століття в Україні створювались та удосконалювали свою діяльність заклади культури, як у дореволюційний та післяреволюційний періоди, до та після приєднання Західної України, в період СРСР та Незалежної України. Кожен навчальний заклад має свою історію.

Етапи становлення та розвитку Тульчинського училища культури

Роки	Офіційна назва закладу
1930-1934	Технікум масової комуністичної освіти
1934-1937	Бібліотечний технікум
1937-1941	Бібліотечна школа і політосвітня школа
1944-1947	Технікум підготовки політосвітніх працівників
1947-1961	Технікум підготовки культурно-освітніх працівників
1961-1990	Культурно-освітнє училище
1990-1997	Училище культури
1997-2002	Філія вінницького училища культури і мистецтв ім. М.Д. Леонтовича
2002	Училище культури

Подальші умови розвитку культури в країні продиктували необхідність змін в організації навчально-виховного процесу кожного із навчальних закладів. У 60-ті роки випускники клубного відділу одержували кваліфікацію «клубний працівник», бібліотечного «бібліотекар середньої кваліфікації». У той же час бурхливий розвиток художньої самодіяльності на селі вимагав підготовки фахівців широкого профілю, які були б організаторами клубної та бібліотечної масової роботи, а й безпосередніми керівниками гуртків художньої самодіяльності.

Таким чином, клубному працівнику особливо в сільській місцевості потрібна була ще й конкретна спеціальність (баяніста-акомпаніатора, режисера масових заходів, диригента хору чи оркестру, керівника танцювального колективу), щоб підняти рівень підготовки клубних працівників до вимог життя у 1960-1970 навчальних роках у технікумах підготовки культурно-освітніх працівників була введена спеціальність «Народна художня творчість» зі спеціалізацією «Народна хореографія» за кваліфікацією «Клубний працівник, керівник самодіяльного хореографічного колективу». Почали свою діяльність предметні циклові комісії, вводились нові навчальні плани, навчальні дисципліни, збагачувалось навчально-методичне забезпечення фаховою літературою.

Творчий потенціал викладацького складу працював над формуванням і становленням хореографічної підготовки фахівців навчальних закладів, які передбачили глибоке вивчення учнями спеціальних мистецьких дисциплін. Випускники навчального закладу працевлаштовувались в закладах культури, створювались нові творчі колективи художньої самодіяльності, зростав рівень хореографічної підготовки. До цього періоду відносяться такі навчальні заклади як: Волинське державне училище культури і мистецтв імені І.Стравінського, Гадяцьке училище культури імені І.Котляревського, Дніпропетровський коледж культури і мистецтв, Донецьке училище культури, Житомирський коледж культури і мистецтв імені І.Огієнка, Калуський коледж культури і мистецтв, Канівське училище культури і мистецтв, Кам'янець-Подільський коледж культури і мистецтв, Київський коледж культури і мистецтв, Львівське училище культури і мистецтв, Луганський коледж культури і мистецтв, Мелітопольське училище культури, Миколаївський коледж культури і

мистецтв, Ніжинське училище культури та мистецтв імені М.Заньковецької, Олександрійське училище культури, Сумське училище культури, Тербовлянське училище культури, Тульчинське училище культури, Ужгородський коледж культури і мистецтв, Харківське училище культури, Херсонське училище культури, Чернівецьке училище мистецтв імені С. Воробкевича. Всі ці навчальні заклади сприяли розвитку хореографічного мистецтва кожної області зокрема, що спонукало відкриттю даної спеціальності в Лозівському училищі культури і мистецтв Харківської області, Самбірському училищі культури Львівської області у 80-90-х роках. В кожному навчальному закладі створюється сучасна матеріальна база для практичних занять студентів: балетні класи, роздягальні, душеві кімнати, костюми для концертних виступів. З роками змінювався склад викладачів, навчальні плани, обсяг навчального матеріалу, підсумкова кваліфікація випускників, а тому зростали й удосконалювалися професійні вимоги до студентів і передусім до якості відбору абітурієнтів.

Нині під час навчання студенти отримують практично-теоретичні знання і навички відповідно до вимог програми кожної з дисциплін хореографічного циклу. На таких базових дисциплінах як класичний, народно-сценічний, український, сучасний та бальний танці, історико-побутовий танець студенти одержують знання з методики виконання та проведення вправ, побудови заняття, його ведення.

Обласні управління культури проводять конкурси-фестивали хореографічного мистецтва, де керівники мають можливість показати кращі доробки творчих колективів.

Список використаних джерел:

1. Зайченко О. Розвиток творчості педагогічних колективів закладів освіти [Текст] / О. Зайченко // Освіта. – 2001. – № 2. – С. 89-92.
2. Колногузенко Б. Методика роботи з хореографічним колективом. Ч. 1. Хореографічна робота з дітьми [Текст] / Борис Колногузенко. – Х.: ХДАК, 2005. – 153 с.
3. Самостійна робота студентів вищого навчального закладу [Текст]: навч.-метод. посіб. / уклад. Т. Колунаєва, З. Черуха, К. Джеджера; РДГУ, Інститут психології та педагогіки, кафедра управління освітою. – Рівне: РДГУ, 2006. – 62 с.
4. Таранцева О.О. Формування фахових умінь майбутніх вчителів хореографії засобами українського народного танцю: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / О.О. Таранцева: Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – К., 2002.